

Renovering af RUDERSDAL RÅDhus

FORORD

Rudersdal Rådhus er et af de første eksempler på funktionalistisk, offentligt byggeri i Danmark, og som fredet bygning er det en del af vores fælles kulturarv og en særlig fortælling om dansk arkitekturhistorie.

Det er derfor vigtigt at vi vedligeholder og renoverer rådhuset med respekt for de værdier, det bygger på.

Det er helt enestående for Rudersdal Kommune, at vi er i besiddelse af et stort ikon i modernismens bygningskunst. Rudersdal Rådhus regnes for et af Jacobsens hovedværker i Danmark og besøges ofte af professionelle inden for arkitektur og byggeri.

Med istandsættelsen af Rudersdal Rådhus sætter vi gang i langsigtet og nænsom proces, der både respekterer Arne Jacobsens ånd, men også opdaterer bygningen til at kunne rumme en moderne arbejdsplads.

Det er et omfangsrigt renoveringsprojekt, som er nødvendigt for at vi kan bevare byggeriets tidligere format. Og det er en stor udfordring at indrette en moderne kontorbygning, der ikke giver køb på Arne Jacobsens oprindelige intentioner.

Arne Jacobsen selv gennemførte byggeriet til mindste detalje – med kontormøbler, gardiner og tæpper, lamper og selv blæksugere og skrivesæt, som han selv havde designet.

Det er vores intention, at al den viden vi samler ind med renoveringsprojektet, kan deles og udnyttes andre steder i landet, hvor historiske bygninger skal sikres for eftertiden og samtidig have en moderne anvendelse.

INDHOLD

Indledning	side 05
Vision	07
Om rådhuset	09
Om arkitekterne	11
Samarbejdspartnere	13
Projektet	15
Facader og forplads	17
Offentlige funktioner	19
Installationer, Bygning A og B	21
Bygning C	25
Inventar og møbler	27
Designmanual	29
Formidling	31

INDLEDNING

Rudersdal Rådhus, det tidligere Søllerød Rådhus, er et modernistisk byggeri tegnet af de verdenskendte arkitekter Arne Jacobsen og Flemming Lassen, efter at de vandt en arkitektkonkurrence udskrevet af Søllerød Kommune i 1939. Rådhuset blev indviet i 1942 og senere udbygget af de samme arkitekter i 1964. Byggeriet blev udformet i tæt samarbejde med ingeniørfirmaet Warming og Steensen. I 1992 blev bygningerne fredet.

For at bevare dette unikke eksempel på et tidligt modernistisk byggeri i Danmark ønsker Rudersdal Kommune nu at gennemføre et større projekt, som har til formål at istandsætte det oprindelige rådhus og dets specialdesignede inventar. Projektet opgraderer også husets oprindelige tekniske installationer og funktioner, så det imødekommer nutidige krav til et byggeri i daglig drift.

*TV: Exteriørfotos af Rudersdal Rådhus’
bygninger fra 1942*

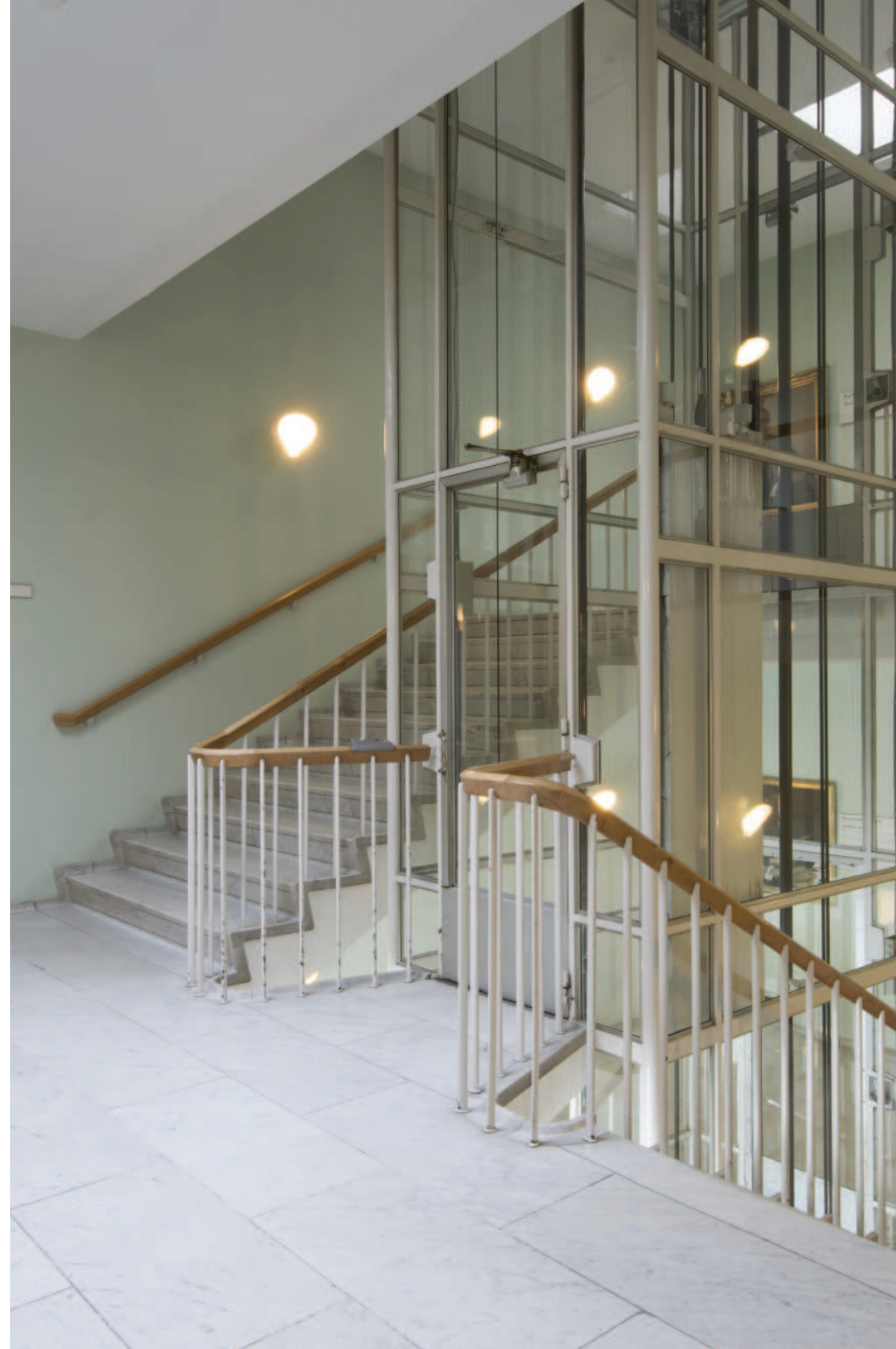
VISION

Det er visionen, at Rudersdal Rådhus bliver et eksempel på, hvordan væsentlige fredningsværdier kan forenes med nutidige krav og ambitioner til en arbejdsplads i dag. Projektet vil genskabe den oprindelige sammenhæng mellem Rudersdal Rådhus' arkitektur, tekniske løsninger og design, som gjorde arkitekterne Arne Jacobsens og Flemming Lassens' byggeri til et enestående arkitektonisk værk. Samtidigt istandsættes bygningernes overflader og inventar, så det igen fremstår som oprindeligt. Endeligt er det visionen at opgradere de tekniske installationer og indkøbe nyt inventar, som nøje bliver afstemt med de oprindelige arkitektoniske værdier.

Rådhusets bygninger er i dag præget af mange små ombygninger i løbet af tidligere årtier, hvor der var mindre fokus på bygningernes særegenhed. Nye bygningsdele er tilføjet og oprindelige overflader, inventar og møbler er forsvundet, sådan at bygningsværkets oprindelige arkitektoniske sammenhæng er svækket. Der er desuden store problemer med varme, træk og ventilation i bygningerne.

Vi håber, at projektet vil inspirere til, at man i fremtiden i højere grad ser mulighederne i de bevaringsværdige modernistiske byggerier og renoverer dem med tanke for de oprindelige ideer, i stedet for blot at nedlægge og bygge nye installationer og ruminddelinger. Hvis rådhuset istandsættes vil det samtidigt blive et enestående eksempel på tidlig modernistisk arkitektur i Danmark: Det bliver også et særligt eksempel på arkitekterne Arne Jacobsen og Flemming Lassens arbejde, hvor både bygning, inventar og installationer er specifikt skabt til stedet. Allerede i dag har rådhuset mange besøgende fra både ind- og udland, som er interesserede i rådhusets arkitektur og design.

*TV: Fotos fra forhal/
indgangsparti*

OM RÅDHUSET

Rudersdal Rådhus ligger i Holte i en lavning ved foden af den markante Geels Bakke og Geels Skov. Rådhusets bygninger indgår i et fint samspil med de grønne bevoksede skrånninger.

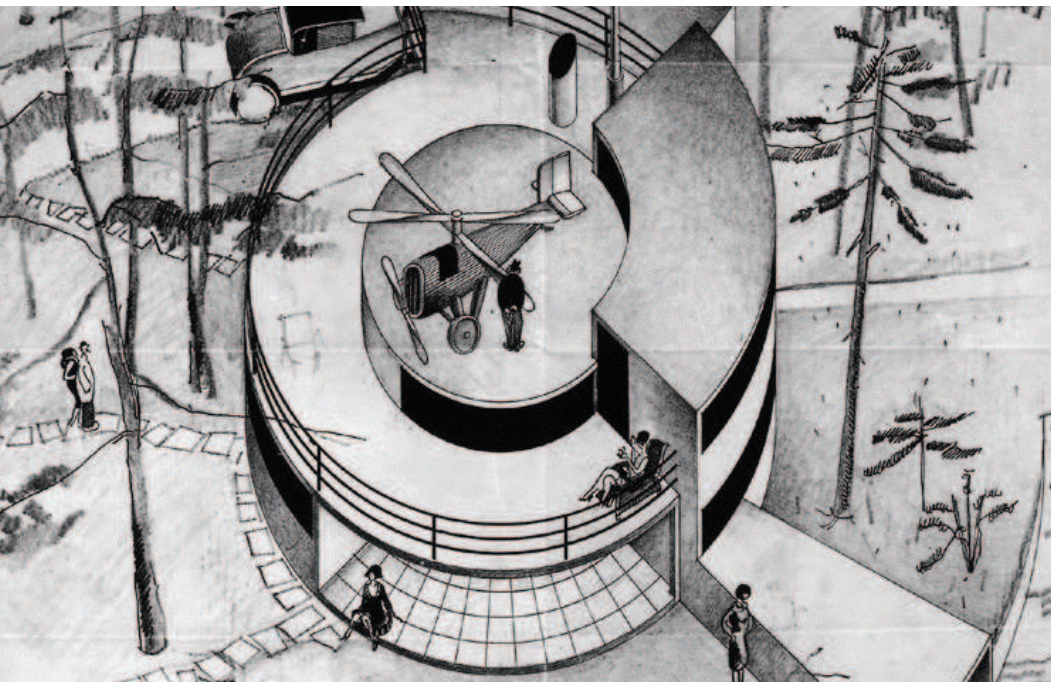
Det oprindelige rådhus er sammensat af to rektangulære bygningskroppe. De to bygninger ligger forskudt med en halv etage og mødes i et fælles trapperum, som forbinder de to blokke. I bygningen (A) mod Kongevejen er der hovedadgang, offentlige funktioner som byrådssal og borgerinformation samt trapperum. Den anden bygning (B) er indrettet med kontorer på hver side af en lang gennemgående gang. Den nyere del af rådhuset er en selvstændig bygning (C) forbundet med de to øvrige bygninger med en enkelt glasinddækket forbindelsesgang. Bygningen er indrettet med kontorer omkring en lukket korridor, og der er fælles kantine med udgang til en overdækket altangang i bygningens øverste etage.

De oprindelige bygninger er opført i en jernbetonkonstruktion, udfyldt med klinkebeton og tegl. Facaderne er beklædt med plader af norsk porsgrunnmarmor, hvis format nøje går op med bygningens modulære system. Taget over rådssalen er udført som et jernbeton tøndehvælv, mens de øvrige tage er udført som kobbertage på en trækonstruktion. Den nyere bygning følger samme facadeprincip som det oprindelige rådhus og er ligeledes beklædt med marmor. Bygningen afsluttes med en overetage i glas under et støbt, udkraget tag beklædt med falsede, rustfri stålplader.

Den ældste del af rådhuset er præget af høj håndværksmæssig bearbejdning og specialdesignet inventar og møbler, mens bygning C, der er opført 22 år senere, i højere grad er præget af præfabrikerede elementer. De to bygningsafsnit udtrykker på den måde byggeriets udvikling og de to perioders forskellige idealer. Et fællestræk for de tre bygninger er, at alle funktioner og tekniske løsninger er en integreret del af bygningens arkitektoniske udtryk og dermed også er en del af bygningens arkitektoniske værdier.

Rudersdal Rådhus er i dets arkitektur et markant brud på det traditionelle "rådhusbyggeri", som igennem århundreder havde været kendetegnet af symmetriske og magtfulde bygninger opført med referencer til enten antikken eller til de europæiske internationale stilarter. Det ses særligt i den asymmetriske planløsning og den funktionelt betingede sammensætning af de forskellige bygningsvolumener, og den måde de indre funktioner afspejles i facaderne på. Typisk er også den måde det konstruktive system og de integrerede tekniske løsninger bliver en del af bygningens arkitektoniske koncept og udtryk.

*TV: Fotos fra forhal/
trappeopgang, elevator
og oprindeligt ur designet
til rådhuset.*

OM ARKITEKTERNE

Arne Jacobsen (1902-1971) er blevet et internationalt ikon både på grund af sit visionære byggeri, men ikke mindst pga. sit design af inventar, som f.eks. stolene "Ægget" og "Svanen" udført til SAS hotellet i København. Hans første byggerier var præget af den internationale, kubistiske modernisme med flade tage som den ses på Bellevue, opført i begyndelsen af 1930'erne. Formsproget blev udviklet til det mere "regionalt tilpassede", med enkle bygninger i gule mursten eller med marmorbeklædning, som Rudersdal Rådhus og Århus Rådhus. I de følgende årtier op igennem 1950'erne bliver Jacobsens bygninger i højere grad prægede af den amerikanske modernisme med bygninger som f.eks. Rødovre Rådhus og SAS hotellet i København, der er opført efter curtainwallprincipper. Bygningerne er stadig kendetegnet af den særlige sammenhæng mellem helhed og detalje og den sikre sans for proportioner, som ses i hovedparten af Arne Jacobsens værker.

Flemming Lassen (1902-1984) var ligesom Arne Jacobsen fascineret af den internationale modernisme. Han arbejdede på Arne Jacobsens tegnestue i 1930'erne, hvorefter han startede sin egen tegnestue. I 1960'erne og 70'erne beskæftigede han sig især med kulturhus- og biblioteksbyggerier. F.eks. Randers bibliotek, der typisk havde et kraftfuldt og kubisk udtryk. Indvendigt i hans byggerier var rummene, i modsætning til det ydre, fint formede og med en mild og varm stemning. Han bidrog til udviklingen af dansk møbeldesign med værker præget af enkelhed og klare former, som også karakteriserer hans øvrige kunstindustrielle produktion, bl.a. lamper og sølvtoj. I modsætning hertil står den voluminøse, overpolstrede lænestol "Den trætte mand" (1935-36), der i 2013 satte auktionsrekord for et moderne dansk møbel med et hammerslag på 525.000 kr. Året efter fik et andet eksemplar af samme stol hammerslag på 1.42 mio kr.

TV: Flemming Lassen

TH: Arne Jacobsen

Nederst: "Fremtidens hus" af

Arne Jacobsen og Flemming Lassen

til udstilling i Forum i 1929, som blev

arkitekternes gennembrud.

SAMARBEJDSPARTNERE

Projektet "Renovering af Rudersdal Rådhus" er forankret i Rudersdal Ejendomme, der varetager kommunens anlægsbyggeri og vedligeholdelse. I forbindelse med opstart af byggeprogram og forprojekt gennemførte Rudersdal Ejendomme et EU udbud vedrørende teknisk rådgivning på projektet. Opgaven blev vundet af arkitektfirmaet Varmings Tegnastue med underrådgiverne Ingeniørfirma Steensen Varming, Ingeniør Sergio Fox og Mtre.

Varmings Tegnastue har specialiseret sig i restaurering af fredede og bevaringsværdige byggerier og har bla. stået bag den omfattende renovering af Dannerhuset, hvor de i 2013 fik Københavns Kommunes bygningspræmiering for deres arbejde. Steensen Varming var oprindeligt ingeniører på Rådhuset og er internationalt kendte for deres arbejde. Bla. har de renoveret St. Cathrine College, som Arne Jacobsen udformede i 1957. Sergio Fox er specialist i indeklima og har stor erfaring med naturlig ventilation. Tilsidst bidrager Mtre i rådgivergruppen med deres store erfaring med procesledelse, og indretning af kontorer.

Projektet udføres desuden i samarbejde med rådhusets ledelse, brugere og de involverede fonde.

I projektets allerede gennemførte faser vedrørende udarbejdelse af registrering, analyse og byggeprogram, er projektgruppen blevet suppleret af et eksternt udvalg, som har været med til at fastlægge rådhusets bærende fredningsværdier. I det eksterne udvalg er der repræsentanter fra Kulturstyrelsen, Center fra Bygningsbevaring, Bygningsstyrelsen og Real-dania. Samarbejdet har som mål at sikre at projektets grundlæggende betragtninger belyses ud fra et så bredt kendskab til istandsættelse af bevaringsværdige byggerier som muligt. Det eksterne udvalg vil følge projektet efterhånden som det bliver realiseret.

På sigt vil det være muligt at indlede et samarbejde med Århus Rådhus og Göteborg Rådhus, hvor man kan trække på hinandens erfaringer med rådhusets daglige funktion som arbejdsplads, og med organisering og finansiering af vedligeholdelsen af så væsentlige arkitektoniske værker.

TV: Detalje af rådhusets ur.

■ Byggeri fra 1942

■ Byggeri fra 1964

Bygning C

Bygning B

Bygning A

Forplads/Hovedindgang

PROJEKTET

I 2013-2014 er der blevet udarbejdet en rapport vedrørende registrering, analyse og værdisætning af rådhusets tekniske installationer i bygningerne fra 1942. Rapportens formål var at samle al tilgængeligt viden og inspirere til nye løsninger vedrørende bygningernes tekniske installationer. Samtidigt blev bygningernes fredningsværdier fastlagt og prioriteret i forhold til hinanden.

Byggeprogrammet for istandsættelse af hele rådhuset blev udarbejdet i 2014-2015. Programmet er en fortsættelse af arbejdet i rapporten. I programmet fastlægges eksisterende forhold, behov, funktion og forslag til fremtidig disponering og istandsættelse. Udarbejdelse af forprojekt er i gangsat og forventes afsluttet i starten af 2016. Rapport, byggeprogram og forprojekt er fondsfinansieret af Realdania.

Projektering og selve istandsættelsen af rådhuset er opdelt i mindre områder og delprojekter. Det samlede forprojekt sikrer, at der udarbejdes en langsigtet plan for hele rådhusets istandsættelse, og at istandsættelse af områderne kan foregå samlet eller enkeltvis. Sideløbende med projektet udarbejdes en designmanual, som sikrer at fremtidig løbende vedligehold af bygninger og inventar udføres i overensstemmelse med projektets retningslinjer.

Oplisting af områder og øvrige delprojekter:

1. Registrering, analyse og værdisætning. Byggeprogram og forprojekt. (igangsat)
2. Istandsættelse af facader og forplads
3. Istandsættelse af offentlige arealer i bygning A og B
4. Istandsættelse og opgradering af installationer i bygning A og B
5. Istandsættelse og renovering af bygning C
6. Inventar og møbler i bygning A, B og C
7. Designmanual
8. Formidling

Øverst TV: Oversigt over bygningsdele.

Nederst TV: Dørparti i gangarealer

TH: Trappeopgang i bygning A

FACADER OG FORPLADS

Projektet omfatter istandsættelse af bygningernes facader, herunder marmorbeklædning og vinduer. Derudover renoveres pladsen mod Kongevejen.

Pladsen foran rådhuset er forholdsvis stor, belagt med betonfliser afgrænset mod de omgivende græsarealer med lave stenpullerter. Det er projektets mål at understrege bygningernes unikke placering i skovkanten ved at omlægge pladsen, så der opnås en mere organisk overgang fra skovkanten til græsarealerne og de befæstede arealer. Især området mellem Kongevejen og pladsen, og de uafklarede adgangsforhold fra krydset mellem Kongevejen og Øverødvej kræver en større landskabsmæssig bearbejdning.

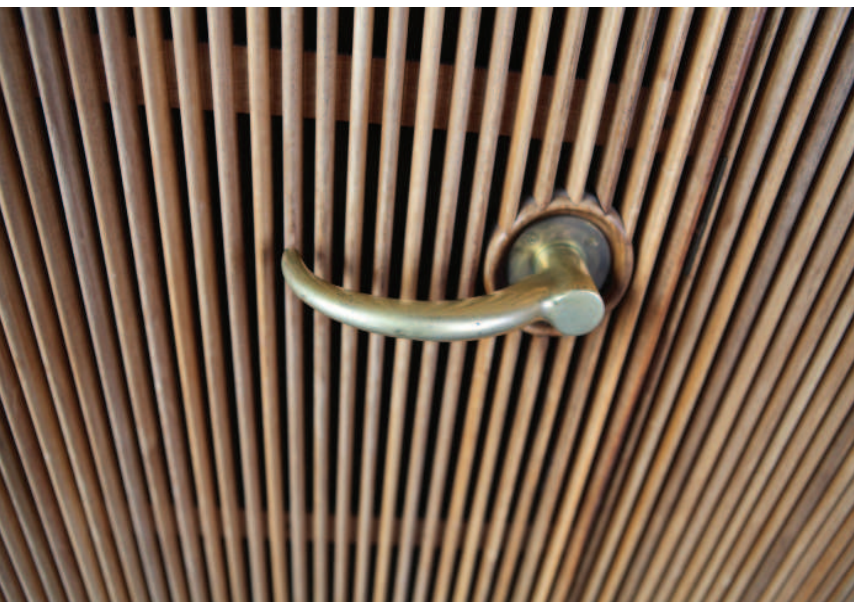
Helt nye undersøgelser fra DTU har vist, at facadernes marmorplader er i god stand med en forventet restlevetid på +50 år. Der gennemføres i 2015 supplerende undersøgelser af tilstanden af bl.a. forankring og fuger, der kan give et mere fuldstændigt billede af marmorbeklædningens tilstand.

Istandsættelsen af vinduerne omfatter demontering af skydeforsatsvinduer, som ikke er oprindelige, istandsættelse af de oprindelige vinduer, udskiftning af glas til enkeltlags energiglas og udvikling af en effektiv solafskærmning. Istandsættelsen af vinduerne omfatter reparation af rustne rammer og smedearbejde på rammer som er blevet skæve, malerbehandling, udskiftning af tætningslister, eftergang af greb og udskiftning af uoriginale greb, samt udvikling af nye greb til de vinduer der, især i underetagen i bygning B, ikke kan trækkes ordentligt til med de nuværende greb. 1:1 forsøg har vist, at vinduerne, med ovennævnte istandsættelse, opnår en tæthed der opfylder krav til lavenergihuse klasse 2015.

Der er gjort forsøg med solafskærmning i form af forskellige rullegardiner, som har god effekt, men som ikke opfylder æstetiske krav, da den (effektive) mere eller mindre sølvfarvede bagside er meget skæmmende. Rullegardinerne giver samtidig et mørkt og lidt "søvnig" stemning i rummene bag de nedrullede gardiner. Der ønskes udviklet en solafskærmning, som både opfylder æstetiske og funktionelle krav, og som kan udføres uden udskiftning af de oprindelige vinduer.

TV: Gavl på bygning A med rådhus-ur.

TH: Rådhuset set fra modsatte side af Kongevejen

OFFENTLIGE FUNKTIONER

Rådhusets offentlige funktioner omfatter indgangsområdet, borgerservice, rådssal, udvalgsværelser og toiletrum i bygning A, samt borgmesterkontor, tilhørende sekretariat og de markante gangarealer i bygning B.

Arkitekternes oprindelige vision om at trække den omkringliggende natur ind i byggeriet er særligt synligt i disse områder. De store glaspartier i forhallen og rådssalen giver et smukt lys og fin kontakt til plænerne i skovkanten. I gangene indrammer de store vinduespartier udsigten mod skoven. Alle bygningerne er prægede af høj håndværksmæssig kvalitet og specialdesignede løsninger. De områder, hvor der er offentlige funktioner den højeste grad af arkitektonisk bearbejdning og omfang af inventar og møbler designet specifikt til rådhuset.

Rummene i de offentlige arealer er stort set bevarede, idet ændringerne her mest har berørt overflader, inventar og møbler. Arealerne fremstår dog nedslidte med en lidt tilfældig blanding af oprindeligt og nyere inventar og møbler, og uden den oprindelige, karakteristiske sammenhæng mellem overflader, materialesammensætning, farver, stoflighed, inventar, belysning og møbler, som gjorde rummene til integrerede dele af det samlede arkitektoniske værk.

Det er projektets mål at restaurere rummenes overflader med genskabelse af den oprindelige farvesætning af vægge og lofter, herunder genskabelse af den oprindelige differentiering mellem matte og blanke overflader. Istandsættelsen omfatter desuden gulve, snedkerarbejder som paneler, listebeklædninger og indvendige døre, herunder udskiftning af uoriginale dørgreb. Derudover ønskes det at ombygge indgangspartiet i forhallen, så det i højere grad imødekommer krav til energiforbrug og at genetablere opvarmning af forhallen.

TV: Rådssal. Den ovale skærm i loftet i Rådssalen belyses fra projektorer, der er indbygget i salens hjørner. Skærmen indgår i salens akustiske udformning. Formen af skærmen er gengivet i gangarealernes lamper.

Stole og tæppe på gulvet er ikke originale. Originale borde og stole er i depot. Oprindeligt var der trægulv (stadig intakt) med tæppe under byrådens stole og borde.

INSTALLATIONER

Bygning A og B

Installationerne i rådhusets ældste bygninger omfatter hovedsageligt ventilations- og varmesystemerne, samt el- og it-installationer. Installationerne er afgørende for funktionen af både rådhusets kontorarealer og offentlige arealer.

De tekniske installationer i det oprindelige rådhus er præget af et tidligt, tæt samarbejde mellem arkitekter og ingeniører. Løsningerne er karakteriseret ved dels at være en integreret del af bygningens konstruktive system, dels ved at installationerne er en tydelig del af den moderne bygning og indgår i den enkle, præcise og funktionelt prægede detaljering af bygningen. Installationsprincippet er klart med lodrette hovedføringsveje for varme, ventilationsaftræk, el og telefoni i de bærende søjler og imellem de murede længdeskillevægge. Installationerne er planlagt med synlige radiatorer og rørføring, systematisk placering af stik og afbrydere i nøje overensstemmelse med bygningens modulopbygning, og med en elegant indarbejdning af aftræksriste i den perforerede træbeklædning i gangene.

Installationsprojektet blev ændret under udførelsen i forhold til det oprindelige projekt. Nye undersøgelser tyder på, at det oprindelige projekt ville have givet et langt bedre indeklima i bygningerne. I dag er der dokumentation for, at medarbejderne oplevede trækgener allerede i 1944, altså lige efter byggeriets ibrugtagning. Tidlige forsøg på at mindske generne lokalt har vist sig blot at forværre problematikken, da der ikke er blevet taget hensyn til den oprindelige indbyrdes afhængighed mellem de forskellige typer installationer.

Den voldsomme udbygning af el/it-installationerne er udført med uskønne kabelbakker i standardplast. Føringsvejene er etableret uden arkitektonisk bearbejdning, uden sammenhæng med bygningens modulstruktur og fremstår med en midlertidig karakter, som ikke lever op til det oprindelige kvalitetsniveau.

Det er projektets mål igen at tænke bygning og installationer som en helhed, og udnytte de muligheder, der er indbygget i bygningens konstruktion for at anvende naturlig ventilation. I forhold til el/it ønskes de mange plastkabelbakker, synlige kabler og samlebokse erstattet med en ny løsning for føringsveje, der forholder sig til bygningens modulstruktur, er arkitektonisk bearbejdet til den konkrete bygning, og samtidigt imødekommer nutidige krav til en arbejdsplads.

*TV: Vægparti i rådssalens 1. sal.
Døre er integreret i væggen.
Lamper er originale fra 1942.*

I forlængelse af rapporten "*Rudersdal Rådhus, Installationer og føringsveje i modernistiske bygninger. Registrering, analyse og værdisætning, juni 2014*" har Rudersdal Kommune har sat en række forundersøgelser igang, som skal se på muligheder for at bruge de principper for naturlig ventilation, der var indbygget i det oprindelige projekt. Det kan ske helt konkret ved at genbruge de indbyggede lodrette kanaler i længdeskillevæggene. Ingeniør Sergio Fox har beskrevet 1:1 forsøgene:

"I perioden januar-februar 2015 er der etableret 5 "indeklima-testrum" på rådhuset. Der er monteret "dataloggere" for at måle de objektive indeklimadata og medarbejderne i testrummene fører logbøger med deres subjektive opfattelse af indeklimaet. Det ene testrum er borgmesterkontoret. I hvert rum testes en indeklima-løsningsmodel. Der er et reference-rum, hvor der ikke udføres ændringer, tre rum med forskellige simple former for ventilation, og et rum med en moderne standard ventilationsløsning. Alle modeller har fordele og ulemper, der søges kvantificeret i 1:1 størrelse, således at brugere og bygherre kan bedømme de faktiske forhold og tilhørende økonomi.

Der er nogle fælles forudsætninger for alle forsøgene, f.eks. anvendelse af best-practice apparater, eliminering af støv- og/eller rengøringsproblemer, eliminering af varmemangel i nogle rum (radiatorer uden funktion eller tilstrækkelig fremløbstemperatur), eliminering af træk fra skydeforsatsvinduer, sikring af generel tæthed i klimaskærmen m.v. Disse faktorer kan først identificeres, efter at de indledende undersøgelser har kortlagt omfanget af evt. problemer.

Formålet med arbejdet i de fem testrum er at finde frem til den rigtige - og permanente - løsning af de indeklimaproblemer, der har plaget rådhuset i lang tid. "

Efter opstart af forsøget er konklusionen, at problemer med varme, træk, kuldenedfald og luftkvalitet kan løses som en integreret del af den fredede bygning og at huset kan opfylde nutidige krav til indeklima. Det forventes desuden at udfordringer med overophedning i sommerperioden ligeledes vil blive væsentligt forbedret. Det kan dog ikke på nuværende tidspunkt bekræftes, da resultaterne af disse undersøgelser først er tilgængelige i efteråret 2015.

TV: *Paneler af cubamahogni. Sæderne på tilskuerpladserne var oprindeligt beklædt med oksehud.*

BYGNING C

Delprojektet for bygning C omfatter hovedsageligt bygningens planløsning og overflader.

Tilbygningen rummer kantine øverst og kontorer i de underliggende etager. Både kontorer og kantine er orienteret mod facaderne og dagslyset, mens den indre korridor, der forbinder kontorerne, er uden dagslys. Tilbygningen er modulopbygget med fokus på en effektiv kontorindretning. Bygningen har en hovedtrappe og elevator i tilknytning til forbindelsesgangen til den ældste del af rådhuset.

I perioden mellem de to rådhusetaper er der sket en stor teknologisk udvikling og det er tydeligt at behovet for teknik på det tidspunkt var markant større end i 40'erne. Derfor har der ikke været behov for nye føringsveje og de mange midlertidige løsninger som præger rådhusets ældste bygning, er ikke en udfordring i tilbygningen.

Bygningens overflader syner dog tilgængæld meget nedslidte. Bygningen præges af forskellige ombygninger, som har gjort den oprindelige planløsning mindre stringent og slører det faste modul, der er kendetegnende for den rationelle bygning. Det rationelle udtryk kan bl.a. aflæses i facaderytmen, i sammehængen mellem funktion og planløsning og i overflader og inventar, som er standardelementer, og i materialevalget af stål, glas og hvidmalet træværk, som understreger det stramme formsprog.

Det er projektets mål at istandsætte tilbygningen med fokus på planløsning, oprindeligt materialevalg og overflader. Efter en istandsættelse vil rådhuset være et særligt eksempel på, hvordan byggeskik også i modernistiske bygninger ændrede sig fra 1940'erne til 1960'erne.

TV: Bygning C fra 1962 og glasgangen, som forbinder bygningen med det oprindelige rådhusbyggeri.

Reservierung

INVENTAR OG MØBLER

Delprojektet omfatter inventar og møbler i rådhusets tre bygninger.

Inventar og en del af det oprindelige rådhus' møbler var fremstillet specifikt til rådhuset. I rådhusets nyeste bygning var både inventar og møbler standardiseret.

En del af det oprindelige inventar og enkelte af hver af de forskellige, specialfremstillede møbler er bevaret, men fremstår i ringe stand. Møblerne er i dag enten nedslidte eller er blevet ompolstret med et billigere materiale end oprindeligt. En del af møblerne er i depot. Herunder størstedelen af det oprindelige inventar til rådsalen, en del mødestole og enkelte borde. Mange dørgreb, originale skilte, lamper, ure m.m. er forsvundet. En del væglamper er repareret med nye skærme i uoriginalt materiale, ligesom der er suppleret med nyere dørgreb, nyere skilte og møbler.

Inventar og møbler har indgået i det samlede, arkitektoniske værk og skal således ses i sammenhæng med både bygnings konstruktion, installationer, funktion og materialevalg, overflader og farver. Det er ønsket at få bragt så meget som muligt af det oprindelige inventar tilbage i de rum det er tegnet til. Samtidigt vil det give et fantastisk løft at få det inventar, der allerede er i bygningen i dag, restaureret.

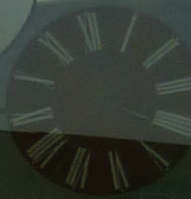
Derudover er det ønsket at supplere med nye møbler, som har et kvalitetsniveau, form, materialer og farver, der kan indgå i en ny helhed med de bevarede, istandsatte møbler. I bygning C må en ny møblering ligeledes passe til både denne bygnings arkitektur og tidsperiode.

*TV: Presselogen i rådssalen.
Sæderne var oprindeligt betrukket
med oksehud.*

RUDERSDAL
KOMMUNE

11-15
11-16
11-17
11-18

DESIGNMANUAL

Der udarbejdes en designmaual for fremtidig vedligeholdelse af det renoverede rådhus' bygningsdele, og inventar. Designmanualen udarbejdes løbende i projektførløbet og efter istandsættelsen. Designmanualen skal omfatte alle rådhusets bygningsdele, oprindeligt og nyt inventar som lamper, dørgreb, skilte, ure, samt nye og oprindelige møbler. Manualen skal have en side for hvert emne med oplysning om producent, karakteristika, dimensioner, anvendelsesområde, drift og vedligehold.

Designmanualens første del vil have fokus på oprindeligt bevaret inventar, lamper, dørgreb, skilte, ure og møbler. Manualens anden del vil, efterhånden som det samlede projekt med renovering af rådhuset gennemføres, kunne udbygges med anvisninger omkring installationer, facader mv.

Når manualen er udarbejdet, følger drift og vedligehold af alle bygningsdele dokumentet. Manualen følges også i områder som først istandsættes senere i dette projekt, dvs. at hvis der er behov for udskiftning af et dørgreb i et kontor, så følges manualen, og der monteres en kopi af det oprindelige dørgreb.

Designmanual suppleres med nye emner fra de gennemførte projekter, f.eks. døre, nye møbler, skilte m.m. Emnerne kan først beskrives i designmanualen, når de er hovedprojekteret og skal derfor tilføjes ved hvert delprojekts aflevering. Designmanualen skal også omfatte bygningsdele og installationer udført i forbindelse med projektet for nye tekniske løsninger for ventilation og el/it-installationer.

Manualens afsnit vedrørende inventar udføres med støtte fra fond.

TV: indgangsparti

FORMIDLING

Formidlingen af viden, erfaringer og forslag til nye løsninger omkring tekniske installationer i modernistiske bygninger, som er opnået igennem projektet, målrettes ejere af modernistiske bygninger, bygningsmyndigheder, fredningsmyndigheder og rådgivere. Det er bl.a. aftalt med Kulturstyrelsen, at erfaringerne fra installationsprojektet skal formidles i et nyt anvisningsblad, der skal indgå i samlingen af anvisningsblade på Kulturstyrelsens hjemmeside. Det er desuden planlagt at Kulturstyrelsen afholder en temadag om installationer i fredede bygninger på Rudersdal Rådhus.

Det forventes, at den indsamlede viden og forslag til nye løsninger for f.eks. tekniske installationer på Rudersdal Rådhus vil inspirere til nye løsninger i andre modernistiske bygninger. Projektets fokus på installationer og føringsveje som en del af bygningens arkitektur og fredningsværdier vil forhåbentligt medføre en øget bevidsthed og konkret stillingtagen til forskellige løsninger for installationer og føringsveje i bygninger fra forskellige perioder, både hos bygherrer, rådgivere og myndigheder.

Det er samtidigt målet, at der udgives en mindre publikation som kan uddeles til besøgende på rådhuset og hvis materiale kan anvendes i faglitterære værker om Rudersdal Rådhus og publikationer om særlige emner, som f.eks. møbler i råduse.

Det forventes at den arkitekturhistoriske formidling vil give et mere detaljeret billede af arkitekterne Arne Jacobsen og Flemming Lassens arbejde, der rækker ud over de eksisterende beskrivelser.

Udføres delvist med støtte fra Kulturstyrelsen

TV: Gangarealer i bygning B. Gulv, vægge og lofter er beklædt med birkefiner. Oprindeligt fremstod de lyse. Døre, ventilation mv. er elegant integreret i beklædningen.

"Renovering af Rudersdal Rådhus" er udarbejdet af Rudersdal Ejendomme, 2015
Fotograf: Imarken / Jens Larsen

*TV: Facade, Indgangsparti og Byg-
ning B*

